ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Жаргалант сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2024/105/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Эрдэнэбүрэн хот 2024 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 99047408 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас: 99013699 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Гэрээт аудитор: Д.Эрдэнэцэцэг Утас:99019943 Цахим хаяг: erdenetsetsegd@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2025. 02. 25. № 2/85
танай ____________-ны № ____________-т

ЖАРГАЛАНТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Б.НЯМСҮРЭН ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Жаргалант сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн доорх зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 5.1.3, 6.4.8, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3, 20.2.5 дахь заалттай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Үүнд:

- *Өмнөх аудитын шийдвэрийн хэрэгжилтийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй*
- *багийн тоглоомын талбайн засвар хийхээр авсан ажлаа одоог хүртэл гүйцэтгээгүй, өмнөх онуудын албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт хангалтгүй 22,138.2 мянган төгрөг,*
- *Хөрөнгө оруулалтын ажлууд хугацаандаа хэрэгжээгүй, нэмэлт гэрээ байгуулж хугацааг сунгаагүй, насжилт өндөртэй хөрөнгө оруулалтын авлага бууруулаагүй 367.441.1 мянган төгрөг,*
- *Өглөг, авлага их хэмжээгээр үүсгэж тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй, насжилт өндөртэй авлага суутгаагүй 33,621.2 мянган төгрөг,*
- *Шатахуун зарцуулалтад тавих дотоод хяналт сул, тайлан гаргалт хангалтгүй, өвсний тооцоо хийж үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй 17,566.1 мянган төгрөгийн зөрчлүүд илэрсэн.*

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Жаргалант сумын ЗДТГ нь тайлант онд орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 1,950,020.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийн зардлыг санхүүжүүлж хог хаягдлын зардалд 901,784.2 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Нийтийн тээврийн үйлчилгээнд төсвөөс 128,860.0 мянган төгрөг олгосон ч орон нутгийн өмчийг ашиглан тээврийн үйлчилгээ үзүүлж байгаа аж ахуйн нэгжтэй гэрээ хийн автобусны түрээс тооцоогүй байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Жаргалант сумын ЗДТГ нь жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 3 бүлэг 8 зорилт 92 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 90.5 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнан сумын Засаг даргаар дүгнүүлж гарын үсгээр баталгаажуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**615,082,579.35**	**1,285,043,990.14**
33	**АВЛАГА**	6,056,686.35	2,537,100.14
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	323,086.35	1,654,900.14
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	733,600.00	882,200.00
335	**Бусад авлага**	5,000,000.00	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	5,000,000.00	-
34	**УРЬДЧИЛГАА**	527,702,461.00	1,218,458,241.00
3471	**Урьдчилгаа тооцоо**	527,702,461.00	1,218,458,241.00
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	520,731,757.00	1,212,487,572.00
34713	Цалингийн урьдчилгаа	5,970,669.00	5,970,669.00
34714	Томилолтын урьдчилгаа	1,000,035.00	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	81,323,432.00	64,048,649.00
354	**Хангамжийн материал**	81,323,432.00	64,048,649.00
35410	Бичиг хэргийн материал	643,300.00	1,062,200.00
35420	Аж ахуйн материал	80,680,132.00	62,986,449.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**6,774,117,656.65**	**6,880,081,238.31**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	6,774,117,656.65	6,880,081,238.31
392	**Биет хөрөнгө**	6,364,710,656.65	6,474,674,038.35
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	7,020,303,732.92	7,349,800,231.92
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,095,696,906.21)	(1,481,996,324.61)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	242,282,800.00	416,282,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(126,366,133.16)	(154,949,466.81)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	330,053,629.00	388,237,229.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(171,267,792.20)	(221,707,802.25)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	129,999,882.00	161,890,082.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(71,923,638.70)	(90,207,793.90)
39217	Ном	107,325,083.00	107,325,083.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	409,407,000.00	405,407,199.96
39301	Программ хангамж	21,454,000.00	21,449,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,455,000.00)	(5,449,800.04)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	389,408,000.00	389,408,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**7,389,200,236.00**	**8,165,125,228.45**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**28,775,251.00**	**20,520,295.42**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	28,775,251.00	20,520,295.42
413	**Өглөг**	28,775,251.00	20,520,295.42
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	16,556,846.42
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	1,225,000.00	-
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	19,522,852.00	3,963,449.00
4136	**Бусад өглөг**	8,027,399.00	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	8,027,399.00	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**7,360,424,985.00**	**8,144,604,933.03**

51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	7,360,424,985.00	8,144,604,933.03
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,029,632,171.70	1,029,632,171.70
51101	Өмч: - төрийн	1,029,632,171.70	1,029,632,171.70
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	6,048,738,648.76	6,832,918,596.79
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	6,048,738,648.76	6,048,738,648.76
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	784,179,948.03
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	282,054,164.54	282,054,164.54
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**7,389,200,236.00**	**8,165,125,228.45**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**6,847,269,066.99**	**6,715,446,531.65**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,787,684,604.99**	**668,585,391.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,787,684,604.99	668,585,391.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,787,684,604.99	668,585,391.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,255,420.00	27,251,531.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,774,429,184.99	641,333,860.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**5,059,584,462.00**	**6,046,861,140.65**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	-	5,465,002,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	5,465,002,200.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,666,423,462.00	581,858,940.65
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,598,758,105.00	435,298,920.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,400,000.00	107,213,277.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	57,265,357.00	39,346,743.65
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	2,393,161,000.00	-
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,393,161,000.00	-
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**4,946,879,675.64**	**5,931,266,583.62**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,118,642,498.64**	**4,713,069,926.62**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,651,880,355.58	3,537,382,238.01
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	923,246,611.66	1,384,434,260.41
210101	Үндсэн цалин	601,347,447.25	906,603,260.30
210102	Нэмэгдэл	196,148,896.24	377,136,387.07
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,646,503.78	8,703,410.00
210104	Урамшуулал	40,596,513.20	29,663,400.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	76,507,251.19	62,327,803.04
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	113,936,629.68	171,780,980.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	77,121,762.24	119,101,860.65
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,321,212.09	13,953,476.86

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,695,197.05	6,923,938.55
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,391,171.00	6,360,340.93
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,407,287.30	25,441,363.37
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	134,541,324.46	160,176,628.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	23,168,521.46	38,071,132.78
210302	Түлш, халаалт	102,142,320.00	110,992,633.92
210303	Цэвэр, бохир ус	9,230,483.00	11,112,862.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	193,099,330.48	159,136,473.00
210401	Бичиг хэрэг	20,397,730.00	22,199,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,630,288.00	22,741,536.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,560,766.48	5,186,190.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	133,600.00	-
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	147,376,946.00	109,009,447.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,590,600.00	5,858,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,514,600.00	5,825,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	33,000.00
210604	Урсгал засвар	76,000.00	-
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,829,050.00	3,920,035.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,829,050.00	3,920,035.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,772,055,365.00	1,040,009,537.20
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,770,932,673.00	1,038,305,905.20
210803	Даатгалын үйлчилгээ	128,000.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	176,692.00	349,232.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	-	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	818,000.00	380,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	660,400.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	270,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	508,581,444.30	612,065,723.34
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	173,626,586.00	123,379,006.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,420,500.00	1,080,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	333,534,358.30	487,606,717.34
212	**ТАТААС**	76,666,662.00	128,860,000.00
2122	**Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас**	76,666,662.00	128,860,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	76,666,662.00	128,860,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	390,095,481.06	1,046,827,688.61
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	28,776,500.00	268,782,335.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	8,368,600.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,457,600.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	61,254,413.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,950,300.00	207,527,922.00

2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	361,318,981.06	778,045,353.61
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	361,318,981.06	778,045,353.61
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**828,237,177.00**	**1,218,196,657.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	828,237,177.00	1,218,196,657.00
220001	Барилга байгууламж	380,416,291.00	434,654,043.00
221001	Их засвар	11,500,000.00	103,245,244.00
222001	Тоног төхөөрөмж	285,248,601.00	244,807,170.00
223001	Бусад хөрөнгө	151,072,285.00	435,490,200.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**1,900,389,391.35**	**784,179,948.03**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**1,900,389,391.35**	**784,179,948.03**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны гүйцэтгэл**	**Тайлант оны гүйцэтгэл**
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**5,072,839,882.00**	**6,233,964,814.65**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**13,255,420.00**	**27,251,531.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	13,255,420.00	27,251,531.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	13,255,420.00	27,251,531.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,255,420.00	27,251,531.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**5,059,584,462.00**	**6,206,713,283.65**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	-	5,465,002,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	5,465,002,200.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,666,423,462.00	741,711,083.65
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,598,758,105.00	435,298,920.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,400,000.00	107,213,277.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	57,265,357.00	199,198,886.65
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	2,393,161,000.00	-
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,393,161,000.00	-
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**4,357,270,120.00**	**4,128,533,226.65**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,357,270,120.00**	**4,128,533,226.65**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,890,277,976.94**	**2,951,378,538.04**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	930,208,400.00	1,360,062,600.00
210101	Үндсэн цалин	532,968,599.12	853,774,591.70
210102	Нэмэгдэл	309,745,994.60	389,645,671.97
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,453,610.00	16,685,053.59
210104	Урамшуулал	-	30,848,152.78
210105	Гэрээт ажлын хөлс	77,040,196.28	69,109,129.96
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	116,275,900.00	170,007,700.00

210201	Тэтгэврийн даатгал	79,067,700.00	115,605,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,302,000.00	13,600,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,441,600.00	7,485,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,860,400.00	6,443,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,604,200.00	26,872,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	133,232,074.46	157,876,968.78
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,399,271.46	35,773,006.78
210302	Түлш, халаалт	101,602,320.00	110,991,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	9,230,483.00	11,112,862.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	21,889,132.48	29,233,790.00
210401	Бичиг хэрэг	4,190,000.00	5,014,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,504,700.00	18,739,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,900,432.48	5,186,190.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	294,000.00	294,000.00
2105	**Нормативт зардал**	1,226,900.00	199,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,226,900.00	199,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,814,500.00	7,613,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	411,100.00	454,000.00
210604	Урсгал засвар	2,403,400.00	7,159,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,563,000.00	3,920,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,563,000.00	3,920,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,177,613,067.00	1,062,482,234.40
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,176,358,375.00	1,059,116,802.40
210803	Даатгалын үйлчилгээ	128,000.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	176,692.00	349,232.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	-	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	950,000.00	2,041,800.00
210807	Газрын төлбөр	-	660,400.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	270,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	503,455,003.00	159,983,144.86
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	499,675,003.00	158,733,144.86
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,780,000.00	1,250,000.00
212	**ТАТААС**	**76,666,662.00**	**128,860,000.00**
2122	**Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас**	76,666,662.00	128,860,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	76,666,662.00	128,860,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**390,325,481.06**	**1,048,294,688.61**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	29,006,500.00	270,249,335.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	8,368,600.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,457,600.00	-

213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	61,254,413.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,180,300.00	208,994,922.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	361,318,981.06	778,045,353.61
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	361,318,981.06	778,045,353.61
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**715,569,762.00**	**2,105,431,588.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**715,569,762.00**	**2,105,431,588.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**715,569,762.00**	**2,105,431,588.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	715,569,762.00	2,105,431,588.00
220001	Барилга байгууламж	419,903,202.00	680,142,997.00
221001	Их засвар	34,500,000.00	569,208,679.00
222001	Тоног төхөөрөмж	95,714,375.00	476,928,592.00
223001	Бусад хөрөнгө	165,452,185.00	379,151,320.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(715,569,762.00)**	**(2,105,431,588.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	(0.00)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	1,029,632,171.70	282,054,164.54	6,048,738,648.76	7,360,424,985.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,029,632,171.70**	**282,054,164.54**	**6,048,738,648.76**	7,360,424,985.00
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,029,632,171.70**	**282,054,164.54**	**6,048,738,648.76**	7,360,424,985.00
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,029,632,171.70**	**282,054,164.54**	**6,048,738,648.76**	7,360,424,985.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,029,632,171.70**	**282,054,164.54**	**6,048,738,648.76**	7,360,424,985.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			784,179,948.03	784,179,948.03

D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,029,632,171.70**	**282,054,164.54**	**6,832,918,596.79**	8,144,604,933.03

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	5,465,438,400.00	4,881,282,373.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	3,126,947,400.00	2,775,850,785.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,988,067,100.00	2,376,741,450.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,399,232,900.00	1,360,062,600.00
210101	Үндсэн цалин	1,767,699,000.00	853,774,591.70
210102	Нэмэгдэл	357,037,300.00	389,645,671.97
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	20,641,600.00	16,685,053.59
210104	Урамшуулал	25,348,600.00	30,848,152.78
210105	Гэрээт ажлын хөлс	228,506,400.00	69,109,129.96
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	170,007,700.00	170,007,700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	115,605,300.00	115,605,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,600,600.00	13,600,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,780,300.00	7,485,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,820,400.00	6,443,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,201,100.00	26,872,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	161,821,700.00	157,876,968.78
210301	Гэрэл, цахилгаан	38,661,300.00	35,773,006.78
210302	Түлш, халаалт	110,991,100.00	110,991,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	12,169,300.00	11,112,862.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	29,522,300.00	29,233,790.00
210401	Бичиг хэрэг	5,014,300.00	5,014,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,379,300.00	18,739,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,834,700.00	5,186,190.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	294,000.00	294,000.00
2105	**Нормативт зардал**	1,396,800.00	199,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,396,800.00	199,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,619,100.00	7,613,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	460,000.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		454,000.00
210604	Урсгал засвар	7,159,100.00	7,159,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	6,905,600.00	3,920,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,905,600.00	3,920,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	5,577,500.00	487,845,146.36
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		484,479,714.36
210803	Даатгалын үйлчилгээ	865,000.00	

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	520,900.00	349,232.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	116,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,041,800.00	2,041,800.00
210807	Газрын төлбөр	660,400.00	660,400.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,373,400.00	270,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	205,983,500.00	159,983,144.86
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	204,329,900.00	158,733,144.86
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,653,600.00	1,250,000.00
212	**ТАТААС**	135,000,000.00	128,860,000.00
2122	**Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас**	135,000,000.00	128,860,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	135,000,000.00	128,860,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	3,880,300.00	270,249,335.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	3,880,300.00	270,249,335.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		61,254,413.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,880,300.00	208,994,922.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**2,338,491,000.00**	**2,105,431,588.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	2,338,491,000.00	2,105,431,588.00
220001	Барилга байгууламж	767,500,000.00	680,142,997.00
221001	Их засвар	458,400,000.00	569,208,679.00
222001	Тоног төхөөрөмж	479,000,000.00	476,928,592.00
223001	Бусад хөрөнгө	633,591,000.00	379,151,320.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,486,438,400.00	4,881,282,373.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	5,465,002,200.00	4,858,941,002.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	5,465,002,200.00	4,858,941,002.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	21,436,200.00	22,341,371.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,436,200.00	22,341,371.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**-**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**-**

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**581,858,940.65**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**335,356,173.65**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	60,744,226.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	3,360,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,360,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,465,326.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,465,326.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	55,918,900.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,918,900.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	274,611,947.65
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	8,111,612.65
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,111,612.65
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	266,500,335.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	61,254,413.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	205,245,922.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**246,502,767.00**
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	246,502,767.00
220001	Барилга байгууламж	120,963,493.00
221001	Их засвар	125,539,274.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**581,858,940.65**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	581,858,940.65
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	435,298,920.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	107,213,277.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	39,346,743.65
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Залруулагдаагүй 343,114.9 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 343,114.9 мянган төгрөгийн 7 зөрчил[1] илэрснээс, орлого төвлөрүүлээгүй 2 зөрчилд 1 төлбөрийн акт, хөрөнгө оруулалтаар хийгдэх ажлаа гүйцэтгээгүй зөрчилд 1 төлбөрийн акт, хөрөнгө оруулалтын насжилт өндөртэй авлага бууруулаагүй зөрчилд 1 албан шаардлага, өглөг, авлага баталгаажуулаагүй, шатахуун зарцуулалт хангалтгүй, газрын асуудал шийдвэрлэхтэй холбоотой 54,115.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 4 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 <u>Илрүүлэлт:</u> Аймгийн Онцгой комиссын 2023.03.01-ны 05 дугаар тогтоолоор олгосон өвсний үнэ төлөөгүй 4,100.0 мянга, Юнител ХХК-ны төлсөн түрээсийн орлогын

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6.540.0 мянган төгрөгийг Захирагчийн ажлын албаны дансанд шилжүүлж, түрээсийн орлогын 40 хувийг Орон нутгийн өмчийн дансанд төвлөрүүлээгүй 2,626.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.2-д "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх, 16-р зүйлийн 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18-р зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалттай нийцээгүй

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоох

*5.1.2 **Илрүүлэлт**: Жаргалант сумын ОНХО-аар Од пропертиз ХХК нь 2019 онд Тахилт, Бичигт багийн тоглоомын талбайн засвар хийхээр авсан ажлаа одоог хүртэл гүйцэтгээгүй, өмнөх онуудын албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт хангалтгүй 22,138.2 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.*

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14-р зүйлийн 14.2.3-д "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах", 16-р зүйлийн 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18-р зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалттай нийцээгүй

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт бичсэн

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 ***Илрүүлэлт***: *Хөрөнгө оруулалтын ажлууд хугацаандаа хэрэгжээгүй, нэмэлт гэрээ байгуулж хугацааг сунгаагүй, насжилт өндөртэй хөрөнгө оруулалтын авлага бууруулаагүй 269,469.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.*

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14-р зүйлийн 14.2.3-д "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах", 16-р зүйлийн 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18-р зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалттай нийцээгүй

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага бичсэн

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.3.1 Газартай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Нэгдсэн сангийн мэдээлэлд байгаа 7 газраас 3 газар данс бүртгэлд бүртгэгдсэн, 4 газар мэдээллийн санд бүртгэгдээгүй газрын төлбөрийн ногдуулалт хийгээгүй зөрчил илэрлээ.

Энэ нь нь УСНББОУС-1, УСНББОУС31 Биет бус хөрөнгө АДБОУС 200,2000, MNS-6817-4:2020 стандартын 7.1.1.2.2, 7.1..3.4, 7.1.3.5 заалтууд болон Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны "Журам шинэчлэн батлах тухай" 271 дүгээр тогтоолын 3 дугаар зүйлийн 3.8-д 'Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь газар эзэмших эрх шинээр авах саналаа тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулан, холбогдох

Газрын алба, сумын газрын даамалд хүсэлт гарган шийдвэрлүүлнэ. Газар эзэмших/ашиглах эрх үүсмэгц түүнийг үнэлж, санхүүгийн тайланд бүртгэх саналыг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ." гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж Газрын нэгдсэн системд бүртгэлтэй газруудыг данс бүртгэлд тусган, газрын төлбөрийн орлогыг ноогдуулж ажиллах

5.3.2. Төсөв зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Орлогын данснаас 2,928.1 мянган төгрөгийн зардал гаргаж зарцуулсан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.2-д "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20-р зүйлийн 20.2.3-д "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн сангийн мэргэжилтний дотоод хяналтыг сайжруулах

5.3.4. Дотоод хяналт, хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шатахууны зардлыг замын хуудсаар баталгаажуулаагүй, нярав шатахууны тайлан бүрэн гаргаагүй, санхүүгийн баримт эмх цэгцгүй, анхан шатны баримтын бүрдэл хангалтгүй 17,566.1 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14-р зүйлийн 14.2.3-д "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах", 16-р зүйлийн 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18-р зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалттай нийцээгүй.

Өгсөн зөвлөмж: Шатахууны зарцуулалтад дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх, анхан шатны баримтгүй ажил гүйлгээ хийхгүй байх

5.3.5 Өглөг авлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: НДШ-ийн тооцоо нийлсэн актгүй, төсвөөс шимтгэл илүү төлсөн авлага тусгаагүй 1,386.6 мянга, насжилт өндөртэй авлага суутгаж аваагүй, тооцоо нийлж актаар баталгаажуулаагүй 5,970.7 мянга, цалингаас суутгасан хүн амын орлогын албан татварыг төсөвт төвлөрүүлээгүй өглөг үүсгэсэн 16,939.7 мянга, нийт 24,297.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6-р зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 14-р зүйлийн 14.2.3-д "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах", 16-р зүйлийн 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18-р зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалттай нийцээгүй

Өгсөн зөвлөмж: Өр авлагын тооцоо хийж баталгаажуулах, нягтлан бодох бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл ***/мянган төгрөгөөр/***

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Аймгийн Онцгой комиссын 2023.03.01-ны 05 дугаар тогтоолоор олгосон өвсний үнэ төлөөгүй	1	4,100.0	1	4,100.0				
Юнител ХХК-ны төлсөн түрээсийн орлогын 6.540.0 мянган төгрөгийг Захирагчийн ажлын албаны дансанд шилжүүлж, түрээсийн орлогын 40 хувийг Орон нутгийн өмчийн дансанд төвлөрүүлээгүй		2,616.0		2,616.0				
Жаргалант сумын ОНХО-аар Од пропертиз ХХК нь 2019 онд Тахилт, Бичигт багийн тоглоомын талбайн засвар хийхээр авсан ажлаа одоог хүртэл гүйцэтгээгүй, өмнөх онуудын албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт хангалтгүй	1	22,138.2	1	22,138.2				
Хөрөнгө оруулалтын ажлууд хугацаандаа хэрэгжээгүй, нэмэлт гэрээ байгуулж хугацааг сунгаагүй, насжилт өндөртэй хөрөнгө оруулалтын авлага бууруулаагүй	1	269,469.5			1	269,469.5		
НДШ-ийн тооцоо нийлсэн актгүй, төсвөөс шимтгэл илүү төлсөн авлага тусгаагүй	1	1,386.6					1	1,386.6
Насжилт өндөртэй авлага суутгаж аваагүй, тооцоо нийлж актаар баталгаажуулаагүй		5,970.7						5,970.7
Цалингаас суутгасан хүн амын орлогын албан татварыг төсөвт төвлөрүүлээгүй өглөг үүсгэсэн		16,939.7						16,939.7
Үндсэн хөрөнгийг ангилж бүртгээгүй, газар орлого аваагүй, газрын гэрчилгээ шинэчилж, кадастрын зургийн дагуу бүртгээгүй, газрын төлбөр төлөөгүй, мэдээллийн санд бүрэн оруулаагүй байна	1	0					1	0

Орлогын данснаас зарлагын гүйлгээ гарган зарцуулсан	1	2,928.1					1	2,928.1
Шатахуун зарцуулалтад тавих дотоод хяналт сул, тайлан гаргалт хангалтгүй, өвсний тооцоо хийж үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй	1	17,566.1					1	17,566.1
Дүн	**7**	**343,114.9**	**2**	**28,854.2**	**1**	**269,469.5**	**4**	**44,791.2**

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР 2025.02.25

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР А.ЦЭЦЭГСҮРЭН 2025.02.25

ГЭРЭЭТ АУДИТОР Д.ЭРДЭНЭЦЭЦЭГ 2025.02.25